

ASA BANKA D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila
31. decembra 2023. i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 - 5
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha	6
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	7
Bilans stanja	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Izvještaj o promjenama na kapitalu	10
Napomene uz finansijske izvještaje	11 - 56

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji pružaju istinit i fer pregled stanja ASA Banke d.d. Sarajevo ("Banka"), kao i rezultate njenog poslovanja za taj period, odnosno u skladu s zakonskom računovodstvenom regulativom koja se primjenjuje na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nakon provedbe odgovarajuće analize, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

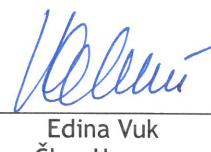
- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave



Samir Mustafić
Predsjednik Uprave



Edina Vuk
Član Uprave

ASA Banka d.d. Sarajevo
Trg međunarodnog prijateljstva 25
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

19. februar 2024. godine

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničarima ASA Banke d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja ASA Banke d.d. Sarajevo (Banka), koji obuhvaćaju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2023. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2023. godine i njegovu finansijsku uspješnost te, njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila i sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja izvještavanja i Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, objavljenom od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobniјe opisane u našem izvještaju u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Procjena umanjenja vrijednosti za kreditna potraživanja

Za računovodstvene politike vidjeti Napomenu Umanjenje vrijednosti finansijske imovine u *Odjeljku 3 Temelj za prezentiranje i sažetak računovodstvenih politika*. Za više informacija o ključnom revizorskom pitanju vidjeti Napomenu Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja u *Odjeljku 4 Značajne računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti*.

Na dan 31. decembra 2023. godine bruto knjigovodstvena vrijednost kredita klijentima iznosila je 1.857.182 hiljade KM. Pripadajuća rezervisanja za umanjenje vrijednosti iznosila su 84.626 hiljada KM.

Kreditni rizik jedan je od najvažnijih finansijskih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Utvrđivanje odgovarajućih metoda i modela za mjerjenje i upravljanje kreditnim rizikom, od strane Uprave, predstavlja stoga jedno od najvažnijih područja pri očuvanju kapitala Banke. Kao dio procesa upravljanja kreditnim rizikom, priznavanje odgovarajućih rezervisanja za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima klijentima predstavljaju ključna razmatranja za Upravu Banke.

Ključna revizijska pitanja (nastavak):

Procjena umanjenja vrijednosti za kreditna potraživanja (nastavak)

Pri određivanju trenutka i iznosa umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima klijentima, Uprava Banke koristi statističke modele te vrši procjene u pogledu sljedećih područja:

- Korištenje historijskih podataka u procesu određivanja rizičnih parametara;
- Procjena kreditnog rizika izloženosti;
- Procjena dodjele nivoa kreditnog rizika;
- Procjena značaja naknadnih promjena kreditnog rizika u svrhu utvrđivanja značajnog povećanja kreditnog rizika, što dovodi do promjena u nivoima rizika i potrebnog mjerena očekivanih kreditnih gubitaka kroz životni vijek;
- Očekivani budući novčani tokovi iz poslovanja;
- Vrednovanje kolaterala i procjena perioda realizacije.

Budući da određivanje odgovarajućih rezervisanja za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima klijentima zahtijeva korištenje složenih modela i u određenoj mjeri procjene Uprave, na sam proces mjerena očekivanih kreditnih gubitaka Uprava može imati određenog uticaja. Ova činjenica, dovele je do zaključka da rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima klijentima bude naše ključno revizijsko pitanje tokom naše revizije finansijskih izvještaja Banke za godinu koja je završila 31. decembra 2023. godine.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Kako bismo adresirali rizike povezane s ispravkom vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po finansiranjima i potraživanjima, koji su identifikovani kao ključna revizijska pitanja, osmislili smo revizijske postupke koji su nam omogućili da pribavimo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza za svoj zaključak. Obavili smo sljedeće revizijske postupke u odnosu na područje finansiranja:

- Pregled i provjera metodologije Banke za priznavanje ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i poređenje pregledane metodologije sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom za banke u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Sticanje razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola koje je uspostavila Uprava u procesu mjerena ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, uključujući korištene aplikacije i alate, i pripadajuće interne kontrole;
- Ocjena dizajna i ispitivanje primjene identifikovanih internih kontrol relevantnih za postupak mjerena ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke;
- Testiranje operativne učinkovitosti identifikovanih relevantnih kontrola.

Provodenje dokaznog testiranja nad priznavanjem i mjerenjem umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na odabranom uzorku kredita klijentima raspoređenih u Stage 1 i Stage 2 kreditnog rizika, izvršeno je sa naglaskom na:

- Modele koji se primjenjuju u fazi dodjele nivoa kreditnog rizika;
- Pretpostavke koje Uprava koristi u modelima mjerena očekivanog kreditnog gubitka;
- Kriterije koji se koriste za utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika;
- Pretpostavke koje se primjenjuju za izračun vjerovatnoće neispunjavanja obaveze kroz životni vijek;
- Metode primjenjene za izračun gubitka u slučaju neispunjavanja obaveze;
- Primjenjene metode za uključivanje podataka koji se odnose na buduće događaje.

Provodenje dokaznog testiranja nad priznavanjem i mjerenjem umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na odabranom uzorku pojedinačno procijenjenih neprihodujućih kredita klijentima raspoređenih u Stage 3 kreditnog rizika, koje je uključivalo:

- Procjenu bilansa stanja i uspjeha komitenta prema najnovijim finansijskim izvještajima i dostupnim informacijama;

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije (nastavak)

- Kritičku procjenu prosudbi i prepostavki primijenjenih u izračunu i mjerenu očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja, uzimajući u obzir utvrđeno finansijsko stanje i uspješnost komitenta;
- Pregled i kritičku analizu procijenjene vrijednosti kolateralala i procijenenog perioda realizacije, uključujući kritičku procjenu diskontnih stopa korištenih u procjeni očekivanih novčanih tokova iz poslovanja i/ili kolateralala i ponovni izračun očekivanih kreditnih gubitaka primjenom vlastite prosudbe i prepostavki o izračunu i poređenje dobivenih rezultata gubitaka od umanjenja po pojedinim uzorcima kredita klijentima s onima koje je Banka osigurala.

Ostale informacije

Menadžment je odgovoran za ostale informacije. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, ostale informacije sadrže Izvještaj o poslovanju i pravila korporativnog upravljanja. Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvjestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvjestiti.

Odgovornosti menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u godišnjim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifciramo naše mišljenje.

Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Lejla Kaknjo.

BDO BH d.o.o.



Lejla Kaknjo, partner i ovlašteni revizor

Sarajevo, 19. februar 2024. godine



BDO BH d.o.o.
Sarajevo
Društvo za reviziju



Ezita Imamović, ovlašteni revizor

**Bilans uspjeha
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2023.	2022.
Prihodi od kamata	5	86.398	30.352
Rashodi od kamata	6	(13.116)	(7.184)
Neto prihodi od kamata		73.282	23.168
Prihodi od naknada i provizija	7	39.894	18.022
Rashodi od naknada i provizija	8	(4.805)	(5.290)
Neto prihodi od naknada i provizija		35.089	12.732
Ostali dobici	9	9.227	13.771
Ostali operativni prihod	10	4.396	664
Prihodi iz redovnog poslovanja		121.994	50.335
Troškovi zaposlenih	11	(28.177)	(12.219)
Trošak amortizacije	23	(7.840)	(2.886)
Ostali administrativni troškovi	12	(28.871)	(10.911)
Operativni rashodi		(64.888)	(26.016)
DOBIT PRIJE UMANJENJA VRIJEDNOSTI, REZERVISANJA I POREZA NA DOBIT		57.106	24.319
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	13	(6.600)	(3.534)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		50.506	20.785
Porez na dobit	14	(4.676)	(1.470)
Dobit/(gubitak) po osnovu smanjenja odloženih poreskih sredstava	14	175	(459)
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA		46.005	18.856
Zarada po dionici - osnovna i razrijedena (u KM)	15	14,66	17,32

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2023.	2022.
Neto dobit		46.005	18.856
Ostala sveobuhvatna dobit:			
<i>Stavke koje mogu biti reklasifikovane kroz bilans uspjeha:</i>			
Promjene fer vrijednosti dužničkih i vlasničkih vrijednosnih papira	20	(128)	194
UKUPNO SVEOBUHVATNA DOBIT		45.877	19.050

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja
na dan 31. decembar 2023. godine
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	16	830.327	803.942
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	17	247.799	247.673
Dati krediti i potraživanja po amortiziranom trošku	18	1.772.556	1.618.885
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	19	21.048	9.620
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	20	28.290	28.824
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	21	25.636	-
Ostala imovina i potraživanja, neto	22	25.276	29.521
Materijalna i nematerijalna imovina	23	66.643	61.546
Odgodenja porezna imovina	14	636	461
UKUPNA IMOVINA		3.018.211	2.800.472
OBAVEZE			
Obaveze prema drugim bankama	24	30.420	24.803
Obaveze za primljene depozite	25	2.583.977	2.409.631
Subordinirani dug	26	1.432	1.432
Obaveze po najmovima	27	8.329	5.127
Ostale obaveze	28	19.915	14.696
Rezervisanja	29	7.767	8.268
Ukupne obaveze		2.651.840	2.463.957
KAPITAL			
Dionički kapital	30	313.873	313.873
Reserve		11.227	9.342
Revalorizacione rezerve - finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD		112	237
Akumulirana dobit		41.159	13.063
Ukupni kapital		366.371	336.515
UKUPNE OBAVEZE I KAPITAL		3.018.211	2.800.472

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 19. februara 2024. godine.



Samir Mustafić
Predsjednik Uprave




Edina Vuk
Član Uprave

Izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2023.	2022.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	50.506	20.785
<i>Usklađenja:</i>		
Amortizacija	7.840	2.886
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	6.600	3.534
(Povećanje)/smanjenje odgođene porezne imovine, neto	(175)	459
Dobici od prodaje materijalne, nematerijalne i stečene imovine, neto	(5.109)	(4.908)
Efekti promjena fer vrijednosti finansijske imovine po FVBU	3.137	42
Prihodi od kamata od finansijske imovine FVOSD priznati u bilansu uspjeha	(470)	(468)
Prihodi od kamata od finansijske imovine po AT priznat u bilansu uspjeha	(955)	(8)
Gubici/(dobici) od prodaje finansijske imovine po FVOSD	12	(32)
<i>Promjene u imovini i obavezama:</i>		
Povećanje potraživanja od Centralne banke BiH	(126)	(155.112)
Neto povećanje kredita datih klijentima, prije rezervisanja	(156.716)	(1.058.421)
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine, prije rezervisanja	1.680	(17.874)
Neto povećanje obaveza za primljene depozite	174.346	1.487.240
Neto povećanje obaveza prema bankama	5.617	18.561
Neto povećanje ostalih obaveza	6.964	4.791
Neto (smanjenje)/povećanje rezervisanja	(3.044)	5.849
Plaćeni porez na dobit	(4.676)	(1.470)
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	85.431	305.854
Uлагаčke aktivnosti		
(Odlivi)/prilivi od finansijske imovine po amortiziranom trošku, neto	(24.975)	806
Prilivi po osnovu kupovine i prijenosa finansijske imovine po FVOSD, neto	1.144	31.850
Odlivi po osnovu kupovine i prijenosa finansijske imovine po FV BU	(15.647)	(8.238)
Primljene dividende	1.082	11
Nabavka i donos materijalne i nematerijalne imovine	(13.457)	(43.755)
Primici od prodaje materijalne imovine	5.629	9.997
NETO NOVAC KORIŠTEN U ULAGAČKIM AKTIVNOSTIMA	(46.224)	(9.329)
Finansijske aktivnosti		
Povećanje obaveza po najmovima	3.202	3.907
Isplata dividende	(16.024)	-
Prodaja vlastitih dionica	-	1.016
Povećanje kapitala - stausna promjena	-	223.037
NETO NOVAC (KORIŠTEN)/OSTVAREN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(12.822)	227.960
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	26.385	524.485
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	803.942	279.457
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	830.327	803.942

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Vlastite dionice	Rezerve	Revalorizacione rezerve finansijske imovine po FVOSD	Akumulirana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2021.	90.205	(2.192)	9.342	112	(3.986)	93.481
Neto dobitak	-	-	-	-	18.856	18.856
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	194	-	194
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	194	18.856	19.050
Emisija dionica - statusna promjena (Napomena 35.)	223.668	-	-	-	(631)	223.037
Otkup vlastitih dionica	-	2.192	-	-	(1.176)	1.016
Prenos na bilans uspjeha po osnovu dospjeća dužničkih vrijednosnih papira	-	-	-	(69)	-	(69)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	313.873	-	9.342	237	13.063	336.515
Neto dobitak	-	-	-	-	46.005	46.005
Ostala sveobuhvatna dobit/ (gubitak)	-	-	-	(128)	-	(128)
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	(128)	46.005	45.877
Raspored dobiti u skladu sa Skupštinskom odlukom	-	-	1.885	-	(1.885)	-
Isplata dividende	-	-	-	-	(16.024)	(16.024)
Prenos na bilans uspjeha po osnovu dospjeća dužničkih vrijednosnih papira	-	-	-	3	-	3
Stanje na dan 31. decembar 2023.	313.873	-	11.227	112	41.159	366.371

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Pod imenom ASA Banka d.d. Sarajevo, sa sjedištem na adresi Trg međunarodnog prijateljstva broj 25, Sarajevo, Banka posluje od 30. septembra 2016. godine, nakon što je registrovana statusna promjena pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica.

Na osnovu odluke Skupštine dioničara o statusnoj promjeni pripajanja Vakufske banke d.d. Sarajevo ASA Banci d.d. Sarajevo od 30. juna 2020. godine u Registru privrednih društava Općinskog suda u Sarajevu izvršen je upis nove statusne promjene formalno-pravno provedene na dan 13. decembra 2021. godine - pripajanje Vakufske banke d.d. Sarajevo društву ASA Banka d.d. Sarajevo Rješenjem br. 065-0-Reg-21-004678.

Na osnovu odluke Skupštine dioničara o statusnoj promjeni pripajanja ASA Banke Naše i Snažne d.d. Sarajevo ASA Banci d.d. Sarajevo od 31. augusta 2022. godine u Registru privrednih društava Općinskog suda u Sarajevu izvršen je upis nove statusne promjene formalno-pravno provedene na dan 1. decembra 2022. godine - pripajanje ASA Banke Naše i Snažne d.d. Sarajevo društву ASA Banka d.d. Sarajevo Rješenjem br. 065-0-Reg-22-004501.

Banka obavlja slijedeće poslove:

- primanje i polaganje depozita, ili drugih sredstava sa obavezom vraćanja;
- davanje i uzimanje kredita i zajmova,
- izdavanje garancija i svih oblika jemstva,
- usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca u skladu sa posebnim propisima,
- kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala,
- izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove),
- finansijski lizing,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeting i dr.),
- učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun,
- kupovina i prodaja vrijednosnih papira (brokersko - dilerskih poslova),
- upravljanje portfoliom vrijednosnih papira i drugim vrijednostima,
- poslovi podrške tržištu vrijednosnih papira, poslovi agenta i preuzimanja emisije u skladu sa propisima koje uređuje tržište vrijednosnih papira,
- poslovi investicionog savjetovanja i skrbnički poslovi,
- usluge finansijskog menadžmenta i savjetovanja,
- usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih lica koji samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost,
- usluge iznajmljivanja sefova,
- posredovanje u poslovima osiguranja, u skladu s propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju osim u osiguranju od ogovornosti za motorna vozila,
- druge poslove, koji predstavljaju podršku konkretnim bankarskim poslovima.

Nadzorni odbor i Uprava

Nadzorni odbor

Samir Redžepović	Predsjednik (novi mandat od 01.07.2023. godine)
Sead Aganspahić	Član (novi mandat od 01.07.2023. godine)
Ibrahim Fazlić	Član (novi mandat od 01.07.2023. godine)
Dženan Prevljak	Član (novi mandat od 01.07.2023. godine)
Arif Brkić	Nezavisni član (novi mandat od 01.07.2023. godine)
Kemal Kozarić	Nezavisni član (novi mandat od 01.07.2023. godine)

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava

Samir Mustafić	Predsjednik Uprave (novi mandat od 01.12.2022. godine)
Edina Vuk	Član Uprave (novi mandat od 01.12.2022. godine)
Davor Tomić	Član Uprave (novi mandat od 01.12.2022. godine)
Aldijana Rakić	Član Uprave (novi mandat od 01.12.2022. godine)
Hasan Hasić	Član Uprave (od 01.04.2023. godine)

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi sa tekući period

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekući period:

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ - MSFI 17 kreira jedan računovodstveni model za sve ugovore o osiguranju u svim jurisdikcijama koje primjenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ - Objavljanje računovodstvenih politika tj. dodaci MRSu 1 i MSFI Izjava o praksi 2 - procjene materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ - Definicija računovodstvenih procjena - dodaci MRSu 8 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.);
- MRS 12 „Porezi na dobit“ - Odgođeni porez u vezi sa imovinom i obavezama proizašlim iz jedne transakcije tj. dodaci MRSu 12 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.);
- Međunarodna porezna reforma - Pillar 2 Model pravila (Dodaci MRSu 12, na snazi odmah po objavi i retrospektivno).

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16 „Najmovi“ - obaveze iz transakcija prodaje i povratnog najma - dodaci MSFI 16 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2024.);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ - Klasifikacija obaveza kao tekuće ili dugoročne - dodaci MRSu 1 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2024.);
- MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" - (dugoročne obaveze sa klauzulama u ugovoru - dodaci MRSu 1)
 - ovi dodaci objašnjavaju kako obvezujući uslovi koje subjekat mora ispuniti u periodu od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma utiču na klasifikaciju obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2024.);
- MRS 7 i MSFI 7 "Izvještaj o novčanim tokovima" i „Finansijski instrumenti: Objavljanje“ - ugovori sa dobavljačima o finansiranju (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2024.);
- MRS 21 "Efekti promjena kurseva stranih valuta" - dodaci MRSu 21, nedostatak razmjerne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2025.).

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenje prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. U skladu sa članom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije BiH, pravna lica su dužna sačiniti Izvještaj o poslovanju koji daje objektivan prikaz poslovanja pravnog lica i njegov položaj, uključujući i opis glavnih rizika i neizvjesnosti sa kojima se pravno lice suočilo. Kada su u pitanju lokalni regulatorni zahtjevi, organi upravljanja Banke su također zaprimili i razmatrali informacije vezane za procjenu učinkovitosti kontrolnih funkcija u Banci, uključujući adekvatnost procesa. Uprava i Nadzorni odbor su potvrđili ispravnost aktivnosti koje su te funkcije vršile. Organi upravljanja Banke, usvajanjem operativnih izvještaja i izvještaja nezavisnih eksternih revizora, potvrđili su aktivnosti Uprave, i ocijenili ih usklađenim sa zakonima, internim dokumentima, odlukama, politikama, procedurama i programima. Nadzorni odbor Banke je izvršio i primijenio sve potrebne aktivnosti putem svojih pod-odbora, koji su održavali svoje redovne sjednice tokom godine i pravovremeno informirali Nadzorni odbor o svojim aktivnostima.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, što podrazumijeva da će Banka nastaviti sa poslovnim aktivnostima u predvidivoj budućnosti, te biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerjenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerjenja. Fer vrijednost za mjerjenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerjenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što je vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoje 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka / Banka može pristupiti na datum mjerjenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM). Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtjeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena. Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 4. Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sve periode prikazane u ovim finansijskim izvještajima.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveze kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta (ili ako je prikladno kraći period) do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Prihodi od kamata obračunavaju se na bruto knjigovodstveni iznos finansijskog instrumenta za Stage 1 i Stage 2, dok za Stage 3 Banka prihod od kamata obračunava na neto amortizirani iznos finansijskog instrumenta.

Za POCI imovinu, prihodi od kamata se obračunavaju primjenom prilagođene efektivne kamatne stope na neto amortizirani iznos.

Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove, koji nastaju direktno u vezi s izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijske obaveze.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje garancija i drugih kreditnih instrumenata Banke. Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza. Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda. Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilanske obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret glavnice, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice. Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine (“CBBH”), stanja na žiro računima kod drugih banaka i novac u blagajnama. Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod CBBH, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Inicijalno priznavanje i mjerjenje

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument, odnosno kada se odobrena novčana sredstva po kreditima klijentima prenesu na njihove račune ili novčana sredstva iz obaveza po depozitima prenesu na Banku.

Klasifikacija finansijskih instrumenata po početnom priznavanju zavise od ugovorenih uslova i poslovnog modela za upravljanje instrumentima. Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, izuzev onih koji se vrednuju po FVBU. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilansu uspjeha. Finansijske obaveze, osim garancija i preuzetih obaveza, su mjerene po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku

Banka mjeri finansijsku imovinu po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, ukoliko su ispunjena oba slijedeće navedena uvjeta:

- a) finansijsku imovinu se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi i
- b) ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnicu izvanredno (SPPI).

Ovi uvjeti su detaljnije obrazloženi u nastavku.

Procjena poslovnog modela

Poslovni model subjekta određen je na razini koja odražava kako se skupinama finansijske imovine upravlja zajedno kako bi se postigao određeni poslovni cilj. Poslovni model subjekta ne ovisi o namjerama rukovodstva u vezi sa pojedinačnim instrumentom. Prema tome, ovaj uvjet nije pristup klasifikacije instrument po instrument nego bi se trebao odrediti na višoj razini objedinjavanja. Međutim, pojedinačni subjekt može imati više od jednog poslovnog modela za upravljanje finansijskim instrumentima.

Poslovni model subjekta odnosi se na to kako subjekt upravlja svojom finansijskom imovinom kako bi prikupio novčane tokove. Drugim riječima, poslovni model subjekta određuje hoće li novčani tokovima doći do naplate ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijske imovine ili i jednog i drugog. Prema tome, ova ocjena se izvodi na osnovi scenarija koje subjekt ne može realno očekivati da nastanu, kao što je tzv. ‘najgori mogući’ scenarij ili scenariji ‘stresnih uvjeta’. Primjerice, ako subjekt očekuje da će prodati određeni portfelj finansijske imovine samo u slučaju scenarija ‘stresnih uvjeta’, taj scenarij ne bi utjecao ocjenu subjekta o poslovnom modelu za tu imovinu ako subjekt razumno očekuje da se takav scenariji neće dogoditi.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Procjena poslovnog modela (nastavak)

Ako novčani tokovi nisu ostvareni na način koji je različit od očekivanja subjekta na datum kada subjekt ocjenjuje poslovni model (primjerice, ako subjekt prodaje više ili manje finansijske imovine nego što je očekivao kada je klasificirao imovinu), zbog toga ne dolazi do pogreške prethodnog razdoblja u finansijskim izvještajima subjekta niti to mijenja klasifikaciju preostale finansijske imovine koja se drži u tom poslovnom modelu (tj. imovine koju je subjekt priznao u prethodnim periodima i još je drži) sve dok subjekt uzima u obzir sve važne podatke dostupne za vrijeme procjene poslovnog modela.

Međutim kada subjekt ocjenjuje poslovni model za novostvorenu ili novokupljenu finansijsku imovinu, treba uzeti u obzir podatke o tome kako su ostvareni novčani tokovi u prošlosti, zajedno sa svim drugim važnim podacima.

SPPI Test

Sljedeći korak kojeg Banka vrši pri klasifikaciji finansijskih instrumenata jeste procjena ugovorenih uvjeta u smislu da li zadovoljavaju SPPI test. Za potrebe SPPI testa, definicije glavnice i kamate su navedene u nastavku:

- a) glavnica je fer vrijednost finansijske imovine pri početnom priznavanju.
- b) kamata se sastoji od naknade za vrijeme vremenske vrijednosti novca, za kreditni rizik povezana sa izvanrednim iznosom glavnice tokom određenog vremenskog perioda i drugim osnovnim rizicima i troškovima posudbe, kao i profitnom maržom.

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)

U skladu sa MSFI 9, Banka je prezentirala kategorije dužničkih finansijskih instrumenata koje mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kada su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- a) finansijsku imovinu se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- (b) ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnici izvanredno.

FVOSD dužnički instrumenti se naknadno mjere po fer vrijednosti. Dobit ili gubitak po osnovu promjene fer vrijednosti instrumenta treba se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti do prestanka priznavanja finansijske imovine ili njene reklasifikacije u druge kategorije finansijske imovine.

Prihodi od kamata nastavljaju se priznavati kroz bilans uspjeha prema istom modelu kao kod finansijske imovine mjerene po amortiziranom trošku.

Pri početnom priznavanju, Banka može napraviti neopozivi izbor kako bi prikazala u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasnički instrument koji nije niti namijenjen za trgovinu niti nepredviđena naknada koju je priznao stjecatelj u poslovnom spajanju na koje se primjenjuje MSFI 3.

Dobici i gubici od mjerjenja fer vrijednosti ovih instrumenata se nikada ne priznaju kroz bilans uspjeha. Prihodi od dividendi se priznaju u bilansu uspjeha, kada je pravo na primitke objavljeno. Vlasnički instrumenti po FVOSD nisu predmet procjene umanjena vrijednosti.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU)

Finansijsku imovinu treba mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha osim ako nije mjereno po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti ostale sveobuhvatne dobiti. Međutim, Banka može napraviti neopozivi izbor pri početnom priznavanju za određena ulaganja u vlasničke instrumente koji bi se inače mjerili po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kako bi prikazala naknade promjene fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Banka priznaje rezervisanja za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine koji se mjeri po amortiziranom trošku i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, potraživanja za najmove, ugovornu imovinu ili obavezu za najam i ugovor o finansijskoj garanciji.

Banka je obavezna primjenjivati zahtjeve za umanjenje vrijednosti za priznavanje i mjerjenje rezervisanja za finansijsku imovinu koje se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Međutim, rezervisanja za umanjenje vrijednosti trebaju se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i ne smiju smanjiti knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskom položaju.

Na svaki izvještajni datum, Banka je obavezna mjeriti rezervisanja za umanjenje vrijednosti za finansijski instrument u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno povećao od početnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubici tokom vijeka trajanja (LTECL) su kreditni gubici koji nastaju iz svih mogućih neispunjena obaveza tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta.

Očekivani kreditni gubici u 12-mjesečnom periodu (12m ECL) su dio očekivanih kreditnih gubitaka tokom vijeka trajanja koji predstavljaju očekivane kreditne gubitke koji nastaju iz neispunjena obaveza povezanih s finansijskim instrumentima koji su mogući unutar 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

Prema metodologiji umanjenja vrijednosti ažuriranoj u skladu sa zahtjevima Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je definisala minimalne kriterije za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka opisanih u nastavku.

U skladu s rasporedom izloženosti u nivo kreditnih rizika, Banka je primjenjuje slijedeće minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka:

1. Nivo 1: ukoliko banka nema adekvatnu vremensku seriju, količinu i/ili kvalitet relevantnih historijskih podataka, te nije u mogućnosti da utvrdi vrijednost PD parametra korištenjem svog modela na adekvatan i dokumentovan način, banka ne može utvrditi očekivani kreditni gubitak za ostale izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 1 u iznosu manjem od 1% izloženosti.
2. Nivo 2: Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 2 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od dva navedena:
 - a) 8% izloženosti,
 - b) iznosa utvrđenog u skladu sa internom metodologijom banke.
3. Nivo 3: minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka raspoređenih u Nivo 3 ovisi od činjenice da li je izloženost osigurana prihvatljivim kolateralom ili ne, te u skladu s tim, minimalne stope su kako slijedi:

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

- a) izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

Redni broj	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

- b) izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Redni broj	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 465 dana	100%

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i finansijskog lizinga i ostala potraživanja, primjenjuju se prema tabeli kako slijedi:

Redni broj	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	nema kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Parametri kreditnog rizika

Kreditni gubitak za izloženosti na individualnoj osnovi utvrđuje se kao pozitivna razlika između bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti i procijenjenih budućih novčanih tokova (od operativnih prihoda i/ili realizacije kolaterala) tokom očekivanog vijeka trajanja stavke finansijske aktive, diskontovanim efektivnom kamatnom stopom važećom na datum izvještavanja. Banka može koristiti više različitih scenarija (od operativnih prihoda i/ili realizacije kolaterala) prilikom procjenjivanja izvjesnosti budućih novčanih tokova sa procentima vjerovatnoće njihovog ostvarenja.

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za izloženosti na grupnoj osnovi u skladu sa sljedećom opštom formulom:

$$ECL = PD \times LGD \times EaD$$

Vjerovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD parametar)

Vrijednosti PD parametra banka utvrđuje na osnovu definisanih segmenata kreditnih izloženosti odnosno PD homogenih grupa, kojima se na odgovarajući način (u skladu sa svojom internom metodologijom) dodjeljuje vrijednost PD parametra. PD parametar za homogene grupe se procjenjuje kao odnos broja plasmana kod kojih se status neizmirenja obaveza dogodio u toku posmatranog vremenskog perioda (istorijski podaci za 3 godine), te ukupnog broja plasmana koji nisu bili u statusu neizmirenja obaveza na početku posmatranog vremenskog perioda.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Gubitak uslijed nastupanja statusa neizmirenja obaveza (LGD parametar)

Gubitak uslijed nastupanja statusa neizmirenja obaveza (LGD parametar) predstavlja internu procjenu banke o nivou očekivanog gubitka vezanog uz izloženost u slučaju nastupanja statusa neizmirenja obaveza. LGD parametar također se izračunava na nivou relevantne homogene grupe, na osnovu historijskih podataka o naplatama iz kolaterala ili ostalih izvora nakon nastupanja statusa neizmirenja obaveza po utvrđenim homogenim grupama, za period od najmanje pet posljednjih godina. Ukoliko banka nema adekvatnu vremensku seriju, količinu i/ili kvalitet relevantnih historijskih podataka, te nije u mogućnosti da utvrdi vrijednost LGD parametra korištenjem svog modela na adekvatan i dokumentovan način, tada koristi fiksne vrijednosti tog parametra zasnovane na konzervativnim procjenama, a one ne mogu biti niže od:

- a. 45% za izloženosti obezbijedene prihvatljivim kolateralom,
- b. 75% za izloženosti koji nisu obezbijedene prihvatljivim kolateralom.

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine primjenjivala fiksne parametre od 45% i 75% uslijed realizacije dvije stausne promjene i migracije podataka.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina se prestaje priznavati kada su prava na primitke novčаниh tokova istekla. Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu i ukoliko se radi o prijenosima finansijske imovine koji zadovoljavaju definiciju prestanka priznavanja:

- Banka je prenijela ugovorna prava na primitke novčanih tokova od finansijske imovine
- Banka zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali prepostavlja ugovornu obavezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja.

Kada Banka prenosi finansijsku imovinu, dužna je procijeniti obim do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom. U ovom slučaju:

- ako Banka prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je prestati priznavati finansijsku imovinu i priznati odvojeno kao imovinu ili obaveze sva prava i obaveze koje su nastale ili zadržane transferom.
 - ako Banka zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je nastaviti priznavati finansijsku imovinu
 - ako Banka niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, dužna je odrediti je li zadržala kontrolu nad finansijskom imovinom. U ovom slučaju:
 - (i) ako Banka nije zadržala kontrolu, dužna je prestati priznavati finansijsku imovinu i priznati odvojeno kao imovinu ili obaveze svaka prava i obaveze koje nastaju ili su zadržane transferom.
 - (ii) ako je Banka zadržala kontrolu, dužna je nastaviti priznavati finansijsku imovinu u iznosu svog nastavka sudjelovanja u finansijskoj imovini.
- c) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od Banke

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicialno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicialno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze".

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze prema bankama, klijentima i subordinirani dug, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Najmovi

Na početku sporazuma, Banka procjenjuje da li on predstavlja sporazum o najmu, odnosno da li sadrži elemente najma. Banka priznaje imovinu s pravom korištenja i odgovarajuću obavezu po osnovu najma za sve ugovore o najmu, osim za kratkoročne ili najmove koji se odnose na imovinu male vrijednosti. Sva plaćanja povezana s takvim najmovima priznaju se kao trošak bilo na pravolinijskoj osnovi tokom trajanja najma ili na nekoj drugoj sistematskoj osnovi.

Na prvi dan trajanja najma, Banka obavezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontuju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopu lako utvrditi. U slučajevima kad tu kamatnu stopu nije moguće lako utvrditi, Banka primjenjuje inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Plaćanja po osnovu najma uključena u mjerjenje obaveze po osnovu najma na prvi dan njegovog trajanja obuhvataju sljedeća plaćanja za pravo korištenja predmetne imovine tokom trajanja najma koja nisu izmirena na prvi dan trajanja najma:

- (a) fiksna plaćanja, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom;
- (b) promjenjiva plaćanja koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno mjerena prema tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja najma;
- (c) iznose koji se očekuje da prispiju na plaćanje najmoprimcu u okviru garantovanog ostatka vrijednosti;
- (d) cijenu korištenja opcije otkupa ukoliko postoji realna vjerovatnoća da će najmoprimac iskoristiti tu opciju
- (e) kazne za raskid najma, ukoliko period trajanja najma pokazuje da je najmoprimac iskoristio tu opciju.

Banka usklađuje vrijednost obaveze po osnovu najma utvrđenu ponovnim mjerjenjem i priznaje kao usklađivanje imovine s pravom korištenja metodom efektivne kamatne stope. Trošak imovine s pravom korištenja uključuje iznos početno mjerene obaveze po osnovu najma, sva plaćanja po osnovu najma izvršena na ili prije prvog dana trajanja najma, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom. Imovina s pravom korištenja naknadno se mjeri po trošku umanjenom za svaku eventualnu akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklassificiraju na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva. Procijenjene stope amortizacije bile su kao što slijedi:

	2023.	2022.
Građevinski objekti	1,5%	1,5%
Namještaj i vozila	10% do 15%	10% do 15%
Računari i druga oprema	10% -20%	10% -20%

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Umanjenja

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadići iznos sredstava da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenja (nastavak)

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvršena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenog vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe korištenjem amortizacijskih stopa od 14,3% do 33,33% godišnje.

Imovina klasifikovana kao namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina se klasificira kao namijenjena za prodaju ako će njena knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje radije nego stalnim korištenjem. Ovaj uslov se smatra ispunjenim samo u slučaju da je prodaja vrlo vjerovatna i da je imovina raspoloživa za prodaju u trenutnom stanju. Uprava mora biti odlučna u prodaji, koja bi se trebala odrediti za priznavanje kao kompletna prodaja unutar jedne godine dana od datuma klasifikacije.

Imovina klasifikovana kao namijenjena za prodaju se mjeri po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Troškovi naknada za zaposlene

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plata, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalm nivou.

Nadalje, topni obrok, prevoz na i sa posla i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan bilansa primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Preračunavanje stranih valuta (nastavak)

Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursevima valuta uključuju se u bilans uspjeha.

Banka vrednuje imovinu i obaveze po srednjem kursu CBBH na datum izvještajnog perioda, a koji je približan tržišnim kursevima. Kursevi valuta određeni od strane CBBH koji su korišteni u izradi bilansa stanja Banke na dan izvještavanja su sljedeći:

31. decembar 2023. 1 EUR = 1,95583 KM 1 USD = 1,769982 KM 1 CHF = 2,112127 KM

31. decembar 2022. 1 EUR = 1,95583 KM 1 USD = 1,833705 KM 1 CHF = 1,986219 KM

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Banka trenutno ima pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda, ako postoji vjerojatnoća da će Banka morati podmiriti navedenu obvezu i ako pouzdano može biti određen iznos te obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerojatan, rezervisanje se ukida.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Revalorizacione rezerve za ulaganja

Revalorizacione rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Tokom 2023. i 2022. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Zarada po dionici (nastavak)

Ako se broj redovnih ili potencijalnih redovnih dionica povećava kao rezultat kapitalizacije, besplatnog izdavanja ili dijeljenja broja dionica, odnosno ako se broj smanjuje kao rezultat aktivnosti suprotno od dijeljenja broja dionica, izračunavanje osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici za sve prikazane periode se uskladjuje retroaktivno.

Ako ove promjene nastanu poslije datuma izvještaja o finansijskom položaju, ali prije izdavanja finansijskih izvještaja, izračunavanje iznosa po dionici za te finansijske izvještaje i izvještaje bilo kojeg prethodnog perioda se zasniva na novom broju dionica.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika Banke, koje su objašnjene u Napomeni 3., Uprava je obavezna da prosudi, procjeni i prepostavi knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane prepostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji su uzeti u obzir kao relevantni. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i temeljne prepostavke se stalno revidiraju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtjeva od Uprave donošenja prosudbi, procjena i prepostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena. Procjene i povezane prepostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene te eventualno u budućim periodima ako utiču i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 3.

Prepostavke Uprave u vezi sa usvajanjem načela vremenske neograničenosti poslovanja

Banka pravi procjene i prepostavke o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene prepostavke i procjene redovno se provjeravaju, a zasnivaju se na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno prepostaviti u postojecim okolnostima, ali uprkos tome neizbjježno predstavljaju izvore neizvjesnosti procjena. Procjena umanjenja vrijednosti portfolija finansiranja klijenata Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjena. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađenosti knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je objašnjeno u Napomeni 3., Banka preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za izvanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilanske i izvanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesечно. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizilaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija. Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Vezano za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanom trošku, Banka najprije procjenjuje postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene kolektivnog umanjenja vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogeni segment/grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o vjerovatnoći nastanka gubitka za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- kriteriji za procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerena gubitaka na LTECL osnovi;
- informacije o stopama očekivanog kreditnog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene segmente/grupe;
- iskustvo o očekivanom kreditnom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koje se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu sa propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI.

U toku 2023. godine nije bilo izmjena Interne metodologije umanjenja vrijednosti prema MSFI.

Fer vrijednost derivativa i ostalih finansijskih instrumenata

Kao što je objašnjeno u Napomeni 34., Uprava koristi svoju prosudbu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primijenjene su uobičajene tehnike vrednovanja koje koriste stručnjaci na tržištu. Finansijski instrumenti su vrednovani koristeći analizu diskontovanog novčanog toka koja se temelji na potkrijepljenim pretpostavkama, gdje je to moguće, sa vidljivim tržišnim cijenama ili stopama. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na tržištu kapitala uključuje neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

5. PRIHODI OD KAMATA

	2023.	2022.
Kamate na kredite odobrene stanovništvu	38.855	16.732
Kamate na kredite odobrene pravnim licima	35.735	12.816
Kamata kao prihod od banaka	10.355	321
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku (Napomena 21.)	955	8
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD (Napomena 20.)	470	468
Prihodi od faktoringa	28	7
	86.398	30.352

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. RASHODI OD KAMATA

	2023.	2022.
Kamate na depozite stanovništva	6.605	2.972
Kamate na depozite pravnih lica	6.234	2.937
Kamate na subordinirani dug	181	90
Ostalo	96	1.185
	13.116	7.184

7. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2023.	2022.
Naknade od izvršenih usluga	25.159	11.055
Naknade po platnom prometu	11.520	6.033
Naknade po izdatim garancijama	3.215	934
	39.894	18.022

8. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2023.	2022.
Naknade iz platnog prometa	2.272	3.798
Ostale naknade bankama	2.533	1.492
	4.805	5.290

9. OSTALI DOBICI

	2023.	2022.
Dobit od prodaje nekretnina i opreme i stečene imovine (Napomene 22. i 23.)	5.109	4.908
Kursne razlike, neto	3.918	2.919
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	2.056	5.109
Prihodi od dividendi	1.082	11
Prihodi od iznajmljenih objekata i ostale opreme	187	834
Prodaja obveznica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	12	32
Usklađenje fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 19.)	(3.137)	(42)
	9.227	13.771

10. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2023.	2022.
Prihodi od suspendiranih kamata	1.629	40
Ostalo	2.767	624
	4.396	664

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)**

11. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2023.	2022.
Neto plate	13.161	6.201
Porezi i doprinosi	9.681	3.855
Ostalo	5.335	2.163
	28.177	12.219

Prosječan broj zaposlenih u Banci na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine bio je 678, odnosno 347.

12. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2023.	2022.
Usluge	8.838	3.156
Troškovi osiguranja	5.354	713
Održavanje opreme i zgrada	5.310	2.175
Troškovi reklame i reprezentacije	1.582	576
Telekomunikacijski troškovi	1.446	555
Troškovi energije	1.089	606
Troškovi poreza i taksi	1.002	460
Troškovi zakupa	842	214
Troškovi materijala	716	377
Donacije	616	697
Članstvo	263	214
Naknade za Nadzorni odbor	185	88
Komunalne usluge	159	104
Ugovori o djelu	143	59
Kazne	7	13
Ostalo	1.319	904
	28.871	10.911

13. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	Napomena	2023.	2022.
Novac i novčani ekvivalenti	16	(119)	139
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	17	-	22
Krediti dati klijentima	18	3.046	4.545
Finansijska imovina FVOSD	20	16	(69)
Finansijska imovina po amortizacionom trošku	21	294	-
Ostala imovina	22	777	(1.239)
Umanjenje vrijednosti stečene imovine	22	43	176
Pravni sporovi	29	125	(369)
Potencijalne i preuzete obaveze	29	(264)	38
Povećanje rezervisanja za naknade zaposlenima	29	-	468
Ostala rezervisanja	29	2.682	(177)
		6.600	3.534

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. POREZ NA DOBIT

Ukupni porez na dobit priznat u bilansu uspjeha može biti predstavljen kako slijedi:

	2023.	2022.
Tekući porez na dobit	4.676	1.470
Ukupno porez	4.676	1.470

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Dobit prije poreza na dobit	50.506	20.785
Porez na dobit, po zakonskoj stopi od 10%	5.051	2.079
Efekti porezno nepriznatih rashoda	604	146
Efekti neoporezivih prihoda	(541)	(700)
Efekti na porezne obaveze po osnovu prenesenih gubitaka i olakšica	(438)	(55)
Tekući porez na dobit	4.676	1.470
Efektivna porezna stopa	9,26%	7,07%

Kretanja u odgođenoj poreznoj imovini prezentirana su u nastavku:

	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	461	90
Novoprznata imovina/(otpuštanje) odgođene porezne imovine	175	(459)
Donos pri stausnoj promjeni	-	830
Stanje na dan 31. decembra	636	461

15. ZARADA PO DIONICI

	2023.	2022.
Neto rezultat (u 000 KM)	46.005	18.856
Ponderisani prosjek broja dionica za izračunavanja osnovne zarade po dionicima	3.138.735	1.088.440
Osnovna dobit po dionicima (u KM)	14,66	17,32

16. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2023.			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	516.728	-	-	516.728
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	23.889	117	-	24.006
Gotovina u domaćoj valuti	61.312	-	-	61.312
Gotovina u stranim valutama	27.990	-	-	27.990
Oročena sredstva na računima kod drugih banaka*	200.291	-	-	200.291
	830.210	117	-	830.327

*Oročena sredstva na računima kod drugih banaka u bruto iznosu od 200.492 hiljade KM odnose se na sedam ugovora o oročenju kako slijedi:

- Intesa SanPaolo SPA Milano, 1 ugovor/MM plasman na iznos od 37 miliona EUR, sa kamatnom stopom od 3,89% godišnje i rokom dospijeća 03.01.2024. godine;

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI (NASTAVAK)

- Commerzbank AG Frankfurt am Main, 3 ugovora/MM plasmana na ukupan iznos od 26,5 miliona EUR, sa kamatnim stopama 3,55% do 3,71% godišnje, i krajnjim rokom dospijeća na datume 03.01.2024. godine, 30.01.2024. i 28.03.2024. godine, te 1 ugovor/MM plasman na iznos od 3,5 miliona CHF sa kamatnom stopom od 0,80% godišnje i krajnjim rokom dospijeća na 03.01.2024. godine;
- Unicredit Bank Austria AG, 1 ugovor/MM plasman na iznos od 22,2 miliona EUR, sa kamatnom stopom 3,35% godišnje, i rokom dospijeća na 03.01.2024. godine, te 1 ugovor/MM plasman na iznos od 14,5 miliona USD sa kamatnom stopom od 5,25% godišnje, i rokom dospijeća na 03.01.2024. godine.

31. decembar 2022.

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Sredstva na tekućem računu kod CBBH	586.222	-	-	586.222
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka	50.064	10	-	50.074
Gotovina u domaćoj valutи	60.711	-	-	60.711
Gotovina u stranim valutama	48.721	-	-	48.721
Oročena sredstva na računima kod drugih banaka	58.214	-	-	58.214
	803.932	10	-	803.942

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2023.	804.662	10	197	804.869
Novonastala imovina	26.445	-	-	26.445
Prestanak priznavanja ili naplata imovine	-	-	(180)	(180)
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	(117)	117	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023.	830.990	127	17	831.134

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2022.	279.727	-	-	279.727
Novonastala imovina	196.227	-	-	196.227
Donos pri statusnoj promjeni	328.708	10	197	328.915
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2022.	804.662	10	197	804.869

Promjene u ispravkama vrijednosti prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2023.	728	1	197	926
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	52	9	(180)	(119)
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023.	780	10	17	807

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI (NASTAVAK)

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2022.	270	-	-	270
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	139	-	-	139
Donos pri pripajanju - statusna promjena	319	1	197	517
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2022.	728	1	197	926

17. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Obavezna rezerva kod CBBH	248.047	247.921
Manje: ispravka vrijednosti	(248)	(248)
	247.799	247.673

Kretanje na ispravci vrijednosti može se prikazati kako slijedi:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2023.	248	-	-	248
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	-	-	-	-
Donos pri pripajanju - statusna promjena	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023.	248	-	-	248

Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj su valuti iskazani. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Na iznos sredstava obavezne rezerve CBBiH, po osnovu sredstava u domaćoj valuti, ne obračunava naknadu, na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti s valutnom klauzulom - obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate) umanjenu za 10 baznih poena. Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve, CBBH obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Kratkoročni krediti: (uključujući tekući dio dugoročnih kredita)		
Pravna lica	328.988	325.126
Fizička lica	30.187	28.762
	359.175	353.888
Dugoročni krediti: (isključujući tekući dio dugoročnih kredita)		
Pravna lica	733.402	625.381
Fizička lica	764.605	730.365
	1.498.007	1.355.746
Ukupno krediti prije umanjenja vrijednosti	1.857.182	1.709.634
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(22.836)	(34.949)
Manje: Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(61.790)	(55.800)
	1.772.556	1.618.885

U nastavku slijedi pregled kredita datih komitentima prema segmentima i po nivoima kreditnog rizika:

31. decembar 2023. godine	Stage 1	Stage 2	Stage 3		Ukupno
	Grupno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individuelno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	
Krediti fizičkim licima					
Stambeni krediti	235.985	4.136	4.493	3	244.617
Ostali krediti građanima	494.778	11.549	979	35.408	542.714
	730.763	15.685	5.472	35.411	787.331
Krediti pravnim licima					
Revolving krediti	211.075	19.226	3.798	292	234.391
Investicioni krediti	247.506	29.041	2.638	19	279.204
Ostali krediti	488.979	44.670	21.039	1.568	556.256
	947.560	92.937	27.475	1.879	1.069.851
Manje: Ispravke vrijednosti	(17.518)	(10.691)	(22.836)	(33.581)	(84.626)
	1.660.805	97.931	10.111	3.709	1.772.556

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

31. decembar 2022. godine	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
	Grupno ocijenjeni	Grupno ocijenjeni	Individuelno ocijenjeni	
Krediti fizičkim licima				
Stambeni krediti	105.848	1.589	1.597	20 109.054
Ostali krediti građanima	592.639	21.361	3.721	32.352 650.073
	698.487	22.950	5.318	32.372 759.127
Krediti pravnim licima				
Revolving krediti	215.511	8.153	3.662	328 227.654
Investicioni krediti	192.429	29.655	2.789	33 224.906
Ostali krediti	439.095	19.788	37.144	1.920 497.947
	847.035	57.596	43.595	2.281 950.507
Manje: Ispravke vrijednosti	(16.626)	(10.176)	(34.949)	(28.998) (90.749)
	1.528.896	70.370	13.964	5.655 1.618.885

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2023.				
Novonastala imovina	865.461	36.866	1.334	903.661
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(684.064)	(42.573)	(20.307)	(746.944)
Transfer u Stage 1	12.163	(11.743)	(420)	-
Transfer u Stage 2	(51.901)	53.166	(1.265)	-
Transfer u Stage 3	(8.858)	(7.640)	16.498	-
Otpisi	-	-	(9.169)	(9.169)
Stanje 31. decembra 2023.	1.678.323	108.622	70.237	1.857.182

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2022.				
Novonastala imovina	404.531	3.610	1.099	409.240
Donos pri pripajanju - statusna promjena	903.576	64.901	39.160	1.007.637
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(293.892)	(6.058)	(3.843)	(303.793)
Transfer u Stage 1	3.401	(3.360)	(41)	-
Transfer u Stage 2	(12.109)	12.234	(125)	-
Transfer u Stage 3	(3.282)	(5.919)	9.201	-
Otpisi	-	-	(20.348)	(20.348)
Stanje 31. decembra 2022.	1.545.522	80.546	83.566	1.709.634

Napomene uz finansijske izještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Promjene u ispravkama vrijednosti za date kredite prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2023.	16.626	10.176	63.947	90.749
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	11.603	(1.021)	(7.536)	3.046
Transfer u Stage 1	143	(138)	(5)	-
Transfer u Stage 2	(5.292)	5.400	(108)	-
Transfer u Stage 3	(5.562)	(3.726)	9.288	-
Otpisi	-	-	(9.169)	(9.169)
Stanje 31. decembra 2023.	17.518	10.691	56.417	84.626

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2022.	4.758	1.051	46.080	51.889
Donos pri pripajanju - statusna promjena	17.828	5.836	30.999	54.663
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	(1.815)	4.736	1.625	4.545
Transfer u Stage 1	46	(45)	(1)	-
Transfer u Stage 2	(2.141)	2.153	(12)	-
Transfer u Stage 3	(2.050)	(3.555)	5.605	-
Otpisi	-	-	(20.348)	(20.348)
Stanje 31. decembra 2022.	16.626	10.176	63.947	90.749

Ponderisana prosječna kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Pravna lica	3,70%	3,70%
Fizička lica	5,01%	5,60%

Pregled prosječnih parametara korištenih za izračun ispravki vrijednosti može se prikazati kako slijedi:

	Prosječan PD	Prosječan LGD
Pravna lica	0,083	0,57
Fizička lica	0,014	0,66
31. decembar 2022.		
Pravna lica	0,088	0,51
Fizička lica	0,015	0,66

Analiza bruto kredita prije rezervisanja za umanjenja po privrednim granama:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Stanovništvo	804.078	759.127
Trgovina	316.905	326.530
Poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i industrija	320.029	305.367
Građevinarstvo	168.565	126.002
Usluge, finansije, sport i turizam	168.712	107.216
Transport i komunikacije	46.303	43.576
Vladine institucije, nevladine institucije i ostalo	32.590	41.816
	1.857.182	1.709.634

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Reprogrami i restrukturiranja

Mjere restrukturiranja uključuju "ustupak" dužniku koji je posljedica pogoršanja ekonomskog i finansijskog položaja klijenta i nemogućnosti otplaćivanja duga pod prvočitno dogovorenim uslovima. "Ustupak" mogu biti promijenjeni uslovi prvočitnog ugovora (aneks) ili novi ugovor (refinansiranje). Restrukturiranje obaveza ima za cilj da se klijentu omogući otplata obaveza u skladu sa njegovim realnim mogućnostima, uz obezbjeđenje efikasnije i sigurnije naplate potraživanja Banke. U tom smislu Restrukturiranje obaveza predstavlja izmjenu uslova ugovorenih prilikom odobravanja kredita (npr. produženje rokova otplate, smanjenje kamatne stope i sl.). Odluku o restrukturiranju obaveza klijenta donosi nadležni organ Banke. Restrukturirane izloženosti mogu da budu identifikovane i u nenaplativom i u naplativom dijelu portfolija.

31. decembar 2023.	Broj ponovno ugovorenih kredita	Bruto kreditna izloženost	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Pravna lica	4	297	-	138	159
Fizička lica	259	4.633	755	1.143	2.735
	263	4.930	755	1.281	2.894
31. decembar 2022.					
Pravna lica	11	9.835	-	-	9.835
Fizička lica	109	3.282	16	-	3.266
	120	13.117	16	-	13.101

Sindicirani krediti

Banka je na 31. decembar 2023. godine imala 2 sindicirana kredita (2022: 2 sindiciranih kredita) zajedno sa drugim bankama. Po ovom osnovu učešće drugih banaka na dan 31. decembra 2023. godine bilo je u iznosu od 20.141 hiljadu KM. (2022: od 47.153 hiljade KM). Banka snosi rizik samo za svoje učešće u sindikaciji.

19. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Vlasnički vrijednosni papiri:		
Dionice privatnih kompanija	11.359	95
Dionice državnih kompanija	5.606	5.467
Dionice banaka	4.082	4.045
Dionice nebankarskih finansijskih institucija	1	13
	21.048	9.620

Kretanje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha prikazano je u nastavku:

	2023.	2022.
Stanje na početku godine		
Novonastala imovina (kupljena)	9.620	1.424
Prodaja imovine (naplaćeno)	14.576	9.238
(Gubici) od usklađivanja fer vrijednosti (Napomena 9.)	(11)	(1.000)
	(3.137)	(42)
Stanje na kraju godine	21.048	9.620

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSD

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Dužnički vrijednosni papiri:		
Ministarstvo finansija Republike Srpske	16.527	16.855
JP Autoceste FBIH Mostar	4.955	5.008
Ministarstvo finansija FBiH	3.783	3.837
Obračunata kamata	328	329
Podzbir	25.593	26.029

Vlasnički vrijednosni papiri:

Bamcard d.d. Sarajevo	2.060	2.051
Sarajevska berza vrijednosnih papira d.d. Sarajevo	103	103
Registar vrijednosnih papira FBiH	51	51
Udruženje banaka	9	9
Podzbir	2.223	2.214

Ulaganja u fondove:

Otvoreni investicioni fond "Lilium Global" Sarajevo	474	581
	28.290	28.824

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2023.	28.824	-	-	28.824
Novonastala imovina (kupljena)	-	-	-	-
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(876)	-	-	(876)
Kamata (Napomena 5.)	470	-	-	470
Nerealizovani dobitak od usklađivanja fer vrijednosti, neto	(128)	-	-	(128)
Stanje 31. decembra 2023.	28.290	-	-	28.290

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2022.	61.419	-	-	61.419
Novonastala imovina (kupljena)	5.458	-	-	5.458
Donos pri pripajanju - stausna promjena	10.027	-	-	10.027
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(48.742)	-	-	(48.742)
Kamata (Napomena 5.)	468	-	-	468
Nerealizovani dobitak od usklađivanja fer vrijednosti, neto	194	-	-	194

Stanje 31. decembra 2022.	28.824	-	-	28.824
----------------------------------	---------------	---	---	---------------

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
-----------------------	-----------------------

Dužnički vrijednosni papiri:

Obveznice inostranih društava (OLMA Industries LP)	14.473	-
Ministarstvo finansija FBiH	10.705	-
Trezorski zapisi (Naša Banka a.d. Banja Luka)	495	-
Obračunate kamate	257	-
Umanjenje vrijednosti	<u>(294)</u>	<u>-</u>
	25.636	-

Kretanje finansijske imovine koja se drži do dospijeća prikazano je u nastavku:

2023.	2022.
-------	-------

Stanje na početku godine

Novonastala imovina (kupljena)	24.681	-
Kamata (Napomena 5.)	955	8
Smanjenje, neto	<u>-</u>	<u>(790)</u>
	25.636	-

Stanje na kraju godine

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2023.	-	-	-	-
Novonastala imovina (kupljeno)	24.681	-	-	24.681
Kamata (Napomena 5.)	955	-	-	955
Stanje 31. decembra 2023.	25.636	-	-	25.636

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2022.	798	-	-	798
Prestanak priznavanja ili naplata imovine (isključujući otpis)	(790)	-	-	(790)
Kamata (Napomena 5.)	(8)	-	-	(8)

Stanje 31. decembra 2022.

Promjene u ispravkama vrijednosti prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2023.	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	294	-	-	294
Transfer u Stage 1	-	-	-	-
Transfer u Stage 2	-	-	-	-
Transfer u Stage 3	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023.	294	-	-	294

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA, NETO

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Potraživanja od BH Pošte po osnovu ugovora o mjenjačkim poslovima	7.549	4.824
Potraživanja od banaka	3.295	7.838
Potraživanja od vladinih institucija	2.973	137
Potraživanja od Moneygram	1.399	6.023
Unaprijed plaćeni troškovi	1.361	1.773
Stečena materijalna imovina	252	648
Zalihe i drugi kancelarijski materijal	216	874
Akontacija poreza na dobit	-	16
Ostalo	<u>10.200</u>	<u>8.537</u>
Manje: Umanjenje vrijednosti	27.245	30.670
	<u>(1.969)</u>	<u>(1.149)</u>
	25.276	29.521

Kretanja na stečenoj imovini su prikazana u nastavku:

	Knjigovodstvena vrijednost	Neto dobici od prodaje
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	1.260	1.116
Prodaja stečenih nekretnina	(997)	(228)
Naplata kreditnih potraživanja putem sticanja nekretnina	497	-
Donos pri pripajanju - statusna promjena	64	-
Umanjenje vrijednosti stečenih nekretnina (Napomena 13)	<u>(176)</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	648	(228)
Prodaja stečenih nekretnina	(405)	4.852
Naplata kreditnih potraživanja putem sticanja nekretnina	52	-
Umanjenje vrijednosti stečenih nekretnina (Napomena 13)	<u>(43)</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	252	4.624

Promjene na umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje 1. januara	1.149	1.695
Donos pri statusnoj promjeni	-	517
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	<u>820</u>	<u>(1.063)</u>
Stanje 31. decembra	1.969	1.149

Napomene uz finansijske izještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugaćije naznačeno)

23. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Zgrade i zemljište	Imovina s pravom korištenja (MSFI 16)	Vozila	Kompjuteri i ostala oprema	Nematerijalna imovina	Ulaganja u tada sredstva	Imovina u pripremi	Ulaganja u nekretnine	Ukupno
NABAVNA VRJEDNOST									
Na dan 31. decembra 2021.	22.298	2.755	966	12.723	5.844	2.578	1.047	-	48.211
Povećanja	202	-	-	145	-	-	17.121	-	17.468
Donos pri pripajanju - statusna promjena	2.631	16.934	-	18.260	18.465	7.513	70	10.454	74.327
Prijenos (sa) / na	14.906	409	-	138	297	320	(16.070)	-	-
Reklasifikacija	(1.994)	-	-	-	-	-	-	1.944	-
Otuđenja i rashodovanja	(5.134)	(1.558)	(92)	(976)	(1.970)	(192)	(50)	-	(9.972)
Na dan 31. decembra 2022.	32.909	18.540	874	30.290	22.636	10.219	2.118	12.448	130.034
Povećanja	-	6.816	-	316	-	-	6.641	-	13.773
Prijenos (sa) / na	1	-	-	955	635	231	(3.931)	2.109	-
Reklasifikacija	(44)	-	-	-	-	-	-	-	(44)
Otuđenja i rashodovanja	(398)	(10.071)	(28)	(177)	(1.252)	-	-	-	(11.926)
Na dan 31. decembra 2023.	32.468	15.285	846	31.384	22.019	10.450	4.828	14.557	131.837
ISPRAVKA VRJEDNOSTI									
Na dan 31. decembra 2021.	3.322	1.578	442	11.126	4.781	1.196	-	-	22.445
Amortizacija	445	1.084	119	356	602	280	-	-	2.886
Donos pri pripajanju - statusna promjena	972	11.817	-	14.924	14.616	5.711	-	-	48.040
Otuđenja i rashodovanja	(851)	(849)	(20)	(801)	(2.175)	(187)	-	-	(4.883)
Reklasifikacija	(879)	-	-	-	-	-	-	879	-
Na dan 31. decembra 2022.	3.009	13.630	541	25.605	17.824	7.000	-	879	68.488
Amortizacija	502	3.046	105	1.548	1.532	779	-	328	7.840
Otuđenja i rashodovanja	(126)	(9.563)	(28)	(165)	(1.252)	-	-	-	(11.134)
Na dan 31. decembra 2023.	3.385	7.113	618	26.988	18.104	7.779	-	1.207	65.194
NETO KNJIGOVODSTVENA VRJEDNOST									
Na dan 31. decembra 2023.	29.083	8.172	228	4.396	3.915	2.671	4.828	13.350	66.643
Na dan 31. decembra 2022.	29.900	4.910	333	4.685	4.812	3.219	2.118	11.569	61.546

Nabavna vrijednost potpuno otpisane materijalne i nematerijalne imovine u upotrebi na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 39.616 hiljada KM (2022.: 37.900 hiljada KM).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja u skladu sa MSFI 16 „Najmovi“ prezentirana je u nastavku:

	Nekretnine
Neto knjigovodstvena vrijednost 31. decembra 2023. godine (000 KM)	8.172
Dodatna ulaganja u nekretnine s pravom korištenja (000 KM)	6.816
Stopa amortizacije	10% - 100%
Broj ugovora o zakupu	81
Period prava korištenja	od 1 do 10 godina

24. OBAVEZE PREMA DRUGIM BANKAMA

Depoziti:	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Depoziti po viđenju	5.945	14.004
Oročeni depoziti	24.475	10.799
	30.420	24.803

25. OBAVEZE ZA PRIMLJENE DEPOZITE

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Depoziti po viđenju:		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	366.704	311.064
U stranim valutama	144.386	108.588
	511.090	419.652
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	333.053	287.212
U stranim valutama	40.837	43.242
	373.890	330.454
Depoziti neprofitnih organizacija, kantonalne vlade, općina itd:		
U domaćoj valuti	779.864	692.324
U stranim valutama	39.405	44.529
	819.269	736.853
	1.704.249	1.486.959
Oročeni depoziti:		
<i>Fizička lica:</i>		
U domaćoj valuti	165.126	156.522
U stranim valutama	221.976	284.927
	387.102	441.449
<i>Pravna lica:</i>		
U domaćoj valuti	128.511	114.901
U stranim valutama	3.173	13.025
	131.684	127.926
Depoziti neprofitnih organizacija, kantonalne vlade, općina itd:		
U domaćoj valuti	304.178	290.234
U stranim valutama	56.764	63.063
	360.942	353.297
	879.728	922.672
	2.583.977	2.409.631

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. OBAVEZE ZA PRIMLJENE DEPOZITE (NASTAVAK)

Tokom godine kamatna stopa sažeto je prikazana kako slijedi:

	2023.	2022.
Depoziti po viđenju u KM i devizama	0%-1,95%	0%-0,10%
Oročeni depoziti pravnih lica	0% - 3,00%	0,36% - 1,53%
Oročeni depoziti fizičkih lica	0% - 5,00%	0,13% - 1,77%

26. SUBORDINIRANI DUG

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Vlada Hercegovačko - neretvanskog Kantona	1.089	1.089
Medžlis IZ Mostar	343	343
	1.432	1.432

Banka raspolaže sredstvima u iznosu od 1.089 hiljada KM na dan 31. decembra 2023. godine, dobijena od Vlade HNK su u svrhu daljeg kreditiranja i finansiranja razvoja poljoprivrede i poboljšanja zaposlenosti. Ova sredstva su priznata kao dopunski kapital, prema propisima FBA.

Iznos od 343 hiljade KM na dan 31. decembra 2023. godine, predstavlja sredstva Banke dobijena od Fondacije "Bošnjaci", Mostar u svrhu daljeg kreditiranja i finansiranja. Ova sredstva su također priznata kao dopunski kapital.

27. OBAVEZE PO NAJMOVIMA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Dugoročne obaveze	5.546	2.597
Kratkoročne obaveze	2.783	2.530
	8.329	5.127

Analiza tekućeg dospijeća obaveza:

U prvoj godini	2.783	2.530
U drugoj godini	1.997	1.225
U trećoj godini	1.641	775
U četvrtoj godini	1.241	482
U petoj godini	608	88
Nakon pet godina	59	27
	8.329	5.127

Ugovori o zakupu potpisani su na periode od 1 do 10 godine. Banka je koristila inkrementalnu stopu zaduživanja od 0,25% do 3,10% na godišnjem nivou.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Obaveze prema dobavljačima	5.417	4.705
Obaveze za porez na dobit	2.931	-
Obaveze za neraspoređene prilive	1.324	1.097
Obaveze po kartičnom poslovanju	1.041	1.821
Obaveze po osnovu neaktivnih računa	363	473
Obaveze po komisionim poslovima (Napomena 31.)	75	120
Ostalo	8.764	6.480
	19.915	14.696

29. REZERVISANJA

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Rezervisanja za sudske sporove	1.821	1.891
Rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze	1.403	1.667
Rezervisanja za naknade zaposlenima	572	712
Ostala rezervisanja	3.971	3.998
	7.767	8.268

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Neiskorišteni odobreni krediti	125.106	132.005
Činidbene garancije	109.916	112.805
Plative garancije	54.638	52.795
Akreditivi	82	39
	289.742	297.644

Promjene u bruto knjigovodstvenoj vrijednosti prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
<i>Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2023.</i>	293.281	3.791	572	297.644
Novonastale obaveze	186.949	727	1	187.677
Prestanak priznavanja ili isplata obaveza (isključujući otpis)	(202.238)	(1.579)	(531)	(204.348)
Povećanje izloženosti po postojećim ugovorima	8.727	40	2	8.769
Transfer u Stage 1	102	(101)	(1)	-
Transfer u Stage 2	(379)	383	(4)	-
Transfer u Stage 3	(19)	-	19	-
<i>Stanje 31. decembra 2023.</i>	286.423	3.261	58	289.742

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. REZERVISANJA (NASTAVAK)

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2022.	71.470	104	14	71.588
Novonastale obaveze	72.479	309	111	72.899
Donos pri pripajanju - statusna promjena	215.718	2.678	57	218.453
Prestanak priznavanja ili isplata obaveza (isključujući otpis)	(79.689)	(676)	(51)	(80.416)
Povećanje izloženosti po postojećim ugovorima	14.700	109	311	15.120
Transfer u Stage 1	73	(72)	(1)	-
Transfer u Stage 2	(1.391)	1.391	-	-
Transfer u Stage 3	(79)	(52)	131	-
Stanje 31. decembra 2022.	293.281	3.791	572	297.644

Promjene u ispravkama vrijednosti prikazane su u nastavku:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2023.	1.244	177	246	1.667
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	(58)	16	(222)	(264)
Transfer u Stage 1	54	(52)	(2)	-
Transfer u Stage 2	(10)	12	(2)	-
Transfer u Stage 3	-	(1)	1	-
Stanje 31. decembra 2023.	1.230	152	21	1.403
Ispravke vrijednosti na dan 1. januara 2022.	548	5	11	564
Umanjenje vrijednosti (Napomena 13.)	(360)	226	172	38
Donos pri pripajanju - stausna promjena	982	67	16	1.065
Transfer u Stage 1	181	(181)	-	-
Transfer u Stage 2	(73)	73	-	-
Transfer u Stage 3	(34)	(13)	47	-
Stanje 31. decembra 2022.	1.244	177	246	1.667

Promjene na rezervisanjima mogu se prikazati kako slijedi:

	Pravni sporovi	Potencijalne i preuzete obaveze	Naknade zaposlenim	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022.	503	564	1.028	364	2.459
Povećanje / (smanjenje) (Napomena 13.)	(369)	38	468	(177)	(40)
Donos pri pripajanju - statusna promjena	1.453	1.065	550	3.811	6.879
Usklađenje - reklassifikacije	304	-	(304)	-	-
Isplate	-	-	(1.030)	-	(1.030)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	1.891	1.667	712	3.998	8.268
Povećanje / (smanjenje) (Napomena 13.)	125	(264)	-	2.682	2.543
Isplate	(195)	-	(140)	(2.709)	(3.044)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	1.821	1.403	572	3.971	7.767

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. DIONIČKI KAPITAL

Dionički kapital Banke na dan 31. decembra 2023. godine se sastoji od 3.137.454 običnih dionica i 1.281 prioritetne dionice nominalne vrijednosti 100 KM (2022. godine: 3.137.454 običnih i 1.281 prioritetnih dionica nominalne vrijednosti 100 KM).

	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.	
	'000 KM	Vlasništvo %	'000 KM	Vlasništvo %
Obične dionice:				
ASA Finance d.d. Sarajevo	279.650	89,13%	279.650	89,13%
ZIF "prevent INVEST" d.d. Sarajevo	7.548	2,40%	7.548	2,40%
Nermina Čago	1.846	0,59%	1.825	0,58%
Validus d.d. Varaždin - u stečaju	1.776	0,57%	1.780	0,57%
MahmallInvestment Co. Limited, GB	1.775	0,57%	1.775	0,57%
Almy d.o.o. Zenica	1.403	0,45%	1.403	0,45%
ZIF "PROF-PLUS" d.d. Sarajevo	1.010	0,32%	1.010	0,32%
Privredna Banka Sarajevo d.d.	957	0,31%	957	0,31%
Muhamed Čeliković	909	0,29%	909	0,29%
OIF Lilium Global	905	0,29%	905	0,29%
Ostali dioničari	15.966	5,08%	15.983	5,09%
Podzbir:	313.745	100,00%	313.745	100,00%
Prioritetne dionice:				
Urban Katharina	128	-	128	-
Podzbir:	128	-	128	-
UKUPNO:	313.873	100,00%	313.873	100,00%

31. KOMISIONI POSLOVI

Sredstva kojima Banka upravlja kao povjerenik za i u ime trećih lica ne predstavljaju sredstva Banke, stoga nisu uključena u njen bilans. Niže u tabeli analizirana su sredstva kojima Banka upravlja za i u ime klijenata:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
PLASMANI		
Pravna lica	12.638	10.337
Stanovništvo	2.732	4.622
	15.370	14.959
IZVORI:		
Zeničko-dobojski kanton	6.294	5.522
Kanton Sarajevo	1.503	4.292
Ostali	7.648	5.265
	15.445	15.079
Tekuće obaveze po osnovu komisionih poslova (Napomena 28.)	75	120

U skladu sa potpisanim ugovorima o komisionim poslovima sa Vladom Zeničko-dobojskog kantona, Vladom Kantona Sarajevo i drugim partnerima, Banka je imala plasiranih 12.638 hiljada KM kredita pravnim licima i 2.732 hiljade KM fizičkim licima, a u svrhu investiranja izgradnje stanova za treća lica, podsticanje zapošljavanja i razvoj poljoprivrede. U skladu sa navedenim ugovorima, Banka je bila u obavezi da plasira ova sredstva trećim licima. Vlasnici izvora sredstava nose rizik naplate istih.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)**

32. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Prema zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 24 „Objavljivanje povezanih strana“ povezana strana je fizičko lice ili subjekt koji je povezan sa subjektom koji sastavlja finansijske izvještaje:

- (a) Fizičko lice, ili bliski član porodice fizičkog lica, je povezano s izvještajnim subjektom ako:
- (i) ima kontrolu ili zajedničku kontrolu nad izvještajnim subjektom;
 - (ii) ima značajan uticaj na izvještajni subjekt; ili
 - (iii) je član ključnog upravljačkog osoblja izvještajnog subjekta ili matičnog subjekta izvještajnog subjekta.
- (b) Subjekt je povezan s izvještajnim subjektom ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uslova:
- (i) Subjekt i izvještajni subjekt su članovi iste grupe (što znači da je svaki matični subjekt, svaki zavisni i sestrinski subjekt povezan s drugima u grupi).
 - (ii) Jedan subjekt je pridruženi subjekt ili zajednički poduhvat drugog subjekta (ili pridruženi subjekt ili zajednički poduhvat člana grupe čiji je član i taj drugi subjekt).
 - (iii) Oba subjekta su zajednički poduhvati iste treće strane.
 - (iv) Jedan subjekt je zajednički poduhvat trećeg subjekta, a drugi subjekt je pridruženi subjekt istog trećeg subjekta.
 - (v) Plan primanja nakon prestanka zaposlenja je zaseban subjekt koji posluje u korist zaposlenih ili izveštajnog subjekta ili subjekta koji je povezan sa izveštajnim subjektom. Ako je sam izveštajni subjekt takav plan, onda su poslodavci sponzori plana takođe povezane strane izvještajnog subjekta.
 - (vi) Subjekt je pod kontrolom ili zajedničkom kontrolom fizičkog lica navedenog pod (a).
 - (vii) Fizičko lice navedeno pod (a)(i). ima značajan uticaj na subjekt ili je član ključnog upravljačkog osoblja subjekta (ili matičnog subjekta tog subjekta).
 - (viii) Subjekt, ili bilo koji član grupe čiji je član i subjekt, pruža usluge ključnog upravljačkog osoblja izvještajnom subjektu ili matičnom subjektu izvještajnog subjekta.

Na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine, stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama obuhvataju:

Sve transakcije navedene u nastavku obavljene su po komercijalnim i bankarskim uslovima:

	31. decembar 2023.			31. decembar 2022.		
	Krediti	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Krediti	Vanbilansna izloženost	Ukupno
Zaposleni	10.040	918	10.958	12.375	1.169	13.544
Dioničari i povezane strane sa Bankom	103.091	2.254	105.345	82.886	96	82.982
	113.131	3.172	116.303	95.261	1.265	96.526

Naknade Upravi i Nadzornom odboru

Članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima tokom godine koji je završila 31. decembra 2023. isplaćene su sljedeće naknade:

	2023.	2022.
Naknade predsjedniku i članovima Uprave i Nadzornog odbora	1.443	1.544
Porezi i doprinosi na naknade i ostala primanja	820	899
	2.263	2.443

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Upravljanje rizikom kapitala

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u bilansu stanja su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Dug	2.624.158	2.440.993
Kapital	<u>366.315</u>	<u>336.515</u>
Omjer neto duga i kapitala	<u>7,16</u>	<u>7,25</u>

Dug je definisan kao obaveze prema bankama i finansijskim institucijama, obaveze po najmovima i obaveze prema klijentima kao što je prezentirano u Napomenama 24., 25., 26. i 27. Kapital uključuje cjelokupan kapital i rezerve banke.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala. Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine. Dopunski kapital se sastoji od subordiniranog duga.

Propisane minimalne stope kapitala su slijedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderisani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenta,
- pozicijski, valutni, robni rizik, i
- operativni rizik.

Jedan od osnovnih procesa kojeg Banka provodi u sklopu strateškog upravljanja rizicima je proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala („ICAAP“). Osnovni cilj ovog procesa je određivanje pozitivnog nivoa kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena i koji su procjenjeni kao materijalni. ICAAP služi kao alat za procjenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te provođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatne razine internog kapitala.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2023. godine stope i nivoi kapitala bili su kako slijedi:

Stopa redovnog osnovnog kapitala	17,75%
Stopa regulatornog kapitala	17,84%
Stopa redovnog osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	8,50%
Stopa osnovnog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	10,75%
Stopa regulatornog kapitala uključujući usklađenja iz Stuba 2	13,75%

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kapitala i kapitalne pokazatelje na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Regulatorni kapital	315.213	299.606
<i>Osnovni kapital</i>	<i>313.653</i>	<i>298.046</i>
<i>Redovni osnovni kapital</i>	<i>313.653</i>	<i>298.046</i>
Plaćeni instrumenti kapitala	313.746	313.746
Stvarne ili potencijalne obaveze kupovine vlastitih instrumenata redovnog osnovnog kapitala	-	-
Premija na dionice	-	27.773
Zadržana dobit	(4.964)	1.401
Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit - revalorizacione rezerve	119	(676)
Ostale rezerve	11.227	(36.853)
 Odbici od redovnog osnovnog kapitala		
Nematerijalna imovina	(3.955)	(4.833)
Odgođena poreska imovina	(460)	(461)
Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata fin. sektora ako Banka ima značajno ulaganje	(2.060)	(2.051)
Ukupno redovni osnovni kapital	313.653	299.606
Dodatni osnovni kapital		
Osnovni kapital	313.653	299.606
Dopunski kapital		
Subordinirani dug	1.560	1.560
Ukupno regulatorni kapital	315.213	299.606
Ukupna rizikom ponderisana aktiva (nerevidirano)	1.767.052	1.634.942
Stopa redovnog osnovnog kapitala	17,75%	18,23%
Stopa regulatornog kapitala	17,84%	18,33%

Plan usklađenja kapitala

Na dan 31. decembra 2023. godine, omjer fiksne aktive i osnovnog kapitala iznosi 19,98% (31. decembar 2022. godine 20,98%). Prema Zakonu o bankama, ukupno ulaganje banke u osnovna sredstva ne može biti veće od 40% iznosa priznatog kapitala banke. Banka je dužna osigurati i održavati stopu finansijske poluge, kao dodatnu sigurnosnu i jednostavnu kapitalnu zaštitu, najmanje u iznosu od 6%. Stopa finansijske poluge banke je omjer iznosa osnovnog kapitala i iznosa ukupne izloženosti banke riziku na izvještajni datum, izražena kao postotak. Stopa finansijske poluge na dan 31. decembra 2023. godine je 9,93% (2022.: 10,04%).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerena i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klase finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. ovih izvještaja.

c) Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
--	-------------------------------	-------------------------------

Finansijska imovina

Krediti i potraživanja:

<i>Novac i novčani ekvivalenti (uključujući obaveznu rezervu kod CBBH)</i>	2.850.682	2.670.500
<i>Krediti dati klijentima i potraživanja, neto</i>	1.078.126	1.051.615
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.772.556	1.618.885
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	21.048	9.620
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	28.290	28.824
	25.636	-
	2.925.656	2.708.944

Finansijske obaveze

Po amortiziranom trošku:

<i>Uzeti krediti i obaveze prema bankama</i>	30.420	24.803
<i>Subordinirani dug</i>	1.432	1.432
<i>Obaveze prema klijentima</i>	2.583.977	2.409.631
<i>Obaveze po najmovima</i>	8.329	5.127
	2.624.158	2.440.993

d) Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Služba riska u Banci pruža podršku poslovanju, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

e) Tržišni rizik

Uslijed svojih aktivnosti, Banka je primarno izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, te promjena kamatnih stopa (vidjeti ispod tačke f i g).

Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Banke tržišnom riziku ili načinu na koji Banka upravlja i mjeri taj rizik.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

f) Upravljanje deviznim rizikom

Banka obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama. Knjigovodstvena vrijednost monetarnih sredstava i obaveza Banke denominiranih u stranoj valuti je na dan izvještavanja kako slijedi:

	KM	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembar 2023.						
IMOVINA						
Novac i računi kod banaka	575.888	215.706	27.561	8.979	2.193	830.327
Obavezna rezerva kod CBBH	247.799	-	-	-	-	247.799
Krediti dati klijentima, neto	1.770.396	2.160	-	-	-	1.772.556
Finansijska imovina po FVBU	9.782	11.266	-	-	-	21.048
Finansijska imovina po FVOSD	28.290	-	-	-	-	28.290
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	11.163	14.473	-	-	-	25.636
Ostala potraživanja	24.439	1.912	658	-	11	27.020
Ukupno	2.667.757	245.517	28.219	8.979	2.204	2.952.676
OBAVEZE						
Obaveze prema drugim bankama	6.953	16.938	6.403	-	126	30.420
Obaveze prema klijentima	2.073.715	477.757	21.464	8.953	2.089	2.583.978
Ostale finansijske obaveze	14.673	1.969	345	2	2	16.991
Ukupno	2.095.341	496.664	28.212	8.955	2.217	2.631.389
Na dan 31. decembra 2022.						
Ukupna monetarna imovina	2.561.684	123.061	30.131	10.069	2.684	2.727.629
Ukupne monetarne obaveze	1.872.014	534.467	29.990	9.918	2.801	2.449.190

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena riziku po valutama EUR, USD i CHF. Budući da je KM fiksno vezana za EUR, Banka nije izložena promjenama kursa EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD i CHF. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na USD i CHF jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na USD, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	USD Efekat	CHF Efekat
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Dobit ili (gubitak)	1	14
	2	15

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

g) Upravljanje rizikom kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i pozajmljuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Banka upravlja rizikom tako što održava odgovarajuću kombinaciju pozajmica sa fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama.

Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama za finansijske instrumente na datum izvještajnog perioda. Analiza je pripremljena pod pretpostavkom da je nepodmiren iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 200 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 200 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2023. bilo bi umanjen / uvećan za 5.999 hiljada KM (2022.: za 5.657 hiljada KM - korišteno 50 baznih poena po tada aktualnoj metodologiji).

h) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnosti druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kreditni rejtinzi klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontinuirano prati i upravlja u skladu sa internim definisanim procedurama Banke u okviru definisanog okvira Apetita za rizike koji se izvještava i prati putem uspostavljenih Odbora Banke.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Izuvez za navedeno u dole datoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Finansijska imovina

	Ukupna bruto knjigovod. vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Umanjenje vrijednosti na individualnoj osnovu	Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi	Ukupni neto knjigovod. iznos
Na dan 31. decembar 2023.						
Novac i računi kod banaka	831.134	89.823	741.311	(17)	(790)	830.327
Obavezna rezerva kod CBBH	248.047	-	248.047	-	(248)	247.799
Dati krediti i potraživanja po amortizliranom trošku	1.857.182	56.241	1.800.941	(22.836)	(61.790)	1.772.556
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	21.048	21.048	-	-	-	21.048
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	28.377	2.223	26.154	-	(87)	28.290
Dužnički instrumenti po AT	25.930	-	25.930	-	(294)	25.636
	3.011.718	169.335	2.842.383	(22.853)	(63.209)	2.925.656
Na dan 31. decembra 2022.						
Novac i računi kod banaka	804.869	109.432	695.437	(197)	(729)	803.942
Obavezna rezerva kod CBBH	247.921	-	247.921	-	(248)	247.673
Dati krediti i potraživanja po amortizliranom trošku	1.709.634	40.124	1.669.510	(34.949)	(55.800)	1.618.885
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	9.620	9.620	-	-	-	9.620
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	28.824	2.795	26.029	-	-	28.824
	2.800.868	161.971	2.638.897	(35.146)	(56.777)	2.708.944

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku i kolaterali

	Izloženost kreditnom riziku		
	Neto izloženost	Nepovučeni krediti / Garancije	Fer vrijednost kolateralna
Na dan 31. decembar 2023.			
Novac i računi kod banaka	830.327	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	247.799	-	-
Dati krediti i potraživanja po amortizliranom trošku	1.772.556	289.742	1.206.683
Finansijska imovina po FVBU	21.048	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	28.290	-	-
Dužnički instrumenti po AT	25.636	-	-
	2.925.656	289.742	1.206.683
Na dan 31. decembar 2022.			
Novac i računi kod banaka	803.942	-	-
Obavezna rezerva kod CBBH	247.673	-	-
Dati krediti i potraživanja po amortizliranom trošku	1.618.885	297.644	1.090.914
Vlasnički papiri po FVBU	9.620	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	28.824	-	-
	2.708.944	297.644	1.090.914

Fer vrijednost kolateralna

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Nekretnine	1.102.414	986.358
Depoziti	68.976	66.115
Pokretna imovina	17.403	20.836
Jemstva/garancije	17.890	17.605
Ukupno	1.206.683	1.090.914

Kašnjenja

	Bruto kreditni portfolio	Nedospjelo	Do 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 270 dana	Preko 270 dana
31. decembar 2023.							
Pravna lica	1.062.389	964.532	69.160	2.327	3.585	344	22.441
Fizička lica	794.793	688.378	68.086	5.567	2.848	3.168	26.746
Ukupno	1.857.182	1.652.910	137.246	7.894	6.433	3.512	49.187
31. decembar 2022.							
Pravna lica	950.507	819.427	64.002	30.750	832	1.085	34.411
Fizička lica	759.127	638.453	56.027	38.031	3.426	2.416	20.774
Ukupno	1.709.634	1.457.880	120.029	68.781	4.258	3.501	55.185

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

i) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje rokove dospijeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene.

Dospijeće finansijske imovine

	Ponderirana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	1 do 3 mjeseca	mjeseca do 1 godine	Od 3 godina	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2023.								
Beskamatno	-	661.499	-	-	-	-	-	661.499
Instrumenti varijabilne kamatne stope	4,83%	37.944	21.487	86.481	246.000	150.478	542.390	
Instrumenti fiksne kamatne stope	4,36%	523.207	97.194	373.235	553.215	210.967	1.757.818	
	1.222.650	118.681	459.716	799.215	361.445	2.961.707		
31. decembar 2022.								
Beskamatno	-	280.461	-	-	-	-	-	280.461
Instrumenti varijabilne kamatne stope	2,11%	793.438	18.368	122.429	276.344	197.072	1.407.651	
Instrumenti fiksne kamatne stope	5,00%	127.894	97.492	273.145	423.956	141.943	1.064.430	
	1.201.793	115.860	395.574	700.300	339.015	2.752.542		

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnica.

Dospijeće za finansijske obaveze

	Ponderirana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	1 do 3 mjeseca	mjeseca do 1 godine	Od 3 godina	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2023.								
Beskamatno	-	1.531.262	568	5.784	4.629	4.820	1.547.063	
Instrumenti varijabilne kamatne stope	1,31%	1.312	-	-	-	-	-	1.312
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,23%	275.011	110.567	316.051	390.252	7.153	1.099.034	
	1.807.585	111.135	321.835	394.881	11.973	2.647.410		
31. decembar 2022.								
Beskamatno	-	1.521.522	8.624	41.802	63.785	8.100	1.643.833	
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,03%	7.742	4.580	61.608	62.787	518	137.235	
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,22%	61.896	68.166	195.635	356.148	6.775	688.620	
	1.591.160	81.370	299.045	482.720	15.393	2.469.688		

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjelih finansijskih sredstava.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.
(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRJEDNOSTI

34.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mijere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mijere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

**Finansijska imovina /
finansijske obaveze**

Fer vrijednost na dan

Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
-----------------------------------	--

31. decembar 2022.

31. decembar 2023.

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Dionice i udjeli privatnih i državnih kompanija, banaka i nebankarskih finansijskih institucija - 9.620 hiljada KM	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Dionice i udjeli privatnih i državnih kompanija, banaka i nebankarskih finansijskih institucija - 2.223 hiljada KM	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: Dionice privatnih i državnih kompanija, banaka i nebankarskih finansijskih institucija - 2.214 hiljada KM
1) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (vidjeti Napomenu 19.) 21.048 hiljada KM	2) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD	Udjeli u investicionim fondovima: Otvoreni investicioni fondovi - 474 hiljada KM

Udjeli u investicionim fondovima:
Otvoreni investicioni fondovi - 581 hiljada KM

Cijene derivirane iz cijena drugih vrijednostnih papira koje kotiraju na aktivnom tržištu

Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:
• Obveznice izdate od Federacije BiH - 3.783 hiljade KM
• Obveznice Republike Srpske - 16.527 hiljada KM
• Obveznice državnih preduzeća - 4.955 hiljada KM

Udjeli u investicionim fondovima:
Otvoreni investicioni fondovi - 531 hiljada KM

Metoda diskontovanog novčanog toka

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mijere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u periode (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.	
	Knjigovo-dstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovo-dstvena vrijednost	Fer vrijednost

Finansijska imovina

Krediti i potraživanja:

- Dati krediti i potraživanja po amortiziranom trošku	1.772.556	1.849.751	1.618.885	1.694.163
- Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	25.636	26.761	-	-

Finansijske obaveze

Po amortiziranom trošku:

- Depoziti od klijenata i drugih banaka; krediti od drugih banaka i fin. institucija	2.614.397	2.598.012	2.434.434	2.418.652
- Subordinirani dug	1.432	1.389	1.432	1.389

Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2023.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Finansijska imovina

Krediti i potraživanja:

- Dati krediti i potraživanja po amortiziranom trošku	-	1.849.751	-	1.849.751
- Finansijska imovina po amortiziranom trošku	-	26.761	-	26.761
	-	1.876.512	-	1.876.512

Finansijske obaveze

Po amortiziranom trošku:

- Obaveze prema klijentima, drugim bankama i finansijskim institucijama	-	2.598.012	-	2.598.012
- Subordinirani dug	-	1.389	-	1.389
	-	2.599.401	-	2.599.401

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 2 utvrđene su prema općeprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana. Kao diskontne stope korištene su prosječne ponderisane kamatne stope na nivou BiH, objavljene od strane CBBH, odvojeno za pravna i fizička lica.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

U skladu sa navodima Uprave, u periodu nakon datuma finansijskih izvještaja na 31. decembra 2023. godine, do datuma ovog izvještaja nisu postojali događaji niti transakcije koji bi značajno uticali na predmetne finansijske izvještaje.

36. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 19. februara 2024. godine:


Samir Mustafić
Predsjednik Uprave




Edina Vuk
Član Uprave

